

μέσο

μέσο, το, πλ. **μέσα, τα**, ουσ. [ουδ. του επιθ. μέσος], το μέσο. **1.** ο τρόπος, η γνωριμία, το άτομο που χρησιμοποιεί κάποιος για την πραγματοποίηση ή τη διεκπεραίωση κάποιου σκοπού του ή υπόθεσής του: «όπως έγιναν τα πράγματα σήμερα, μόνο αν χρησιμοποιήσει κανείς το μέσο που διαθέτει, μπορεί να τελειώσει εύκολα και γρήγορα τη δουλειά του». (Λαϊκό τραγούδι: *σφάζεται για ξένο ιντερέσο ψάχνει για να βρει κανένα μέσο. Δεν τον νοιάζει γόπες που φουμάρει φτάνει να τον λένε παλικάρι*). **2.** το μεταφορικό όχημα: «ποιος έχει μέσο να μας πάρει κι εμάς μαζί του; || αν δεν έχεις δικό σου μέσο, μπορώ να σε πάρω με το δικό μου». (Ακολουθούν 11 φρ.).

- **βάζω μέσσή** **βάζω τα μέσα**, χρησιμοποιώ τις οικονομικές, πολιτικές, στρατιωτικές ή πνευματικές γνωριμίες μου για να πραγματοποιήσω κάποιο σκοπό μου ή για να διεκπεραιώσω κάποια υπόθεσή μου: «αν δε βάλεις σήμερα τα μέσα που διαθέτεις, δεν τελειώνει εύκολα η δουλειά σου || αν δε βάλεις μέσο δε θα μπορέσεις να πάρεις μετάθεση». Συνών. **βάζω βύσμα / βάζω γλείψιμο / βάζω δόντι**.

- **βάζω τα μεγάλα μέσα** ή **βάζω σ' ενέργεια τα μεγάλα μέσα**, **α.** μετά από νόμιμη διαδικασία που ακολούθησα χωρίς να μπορέσω να πετύχω το σκοπό μου ή να διεκπεραιώσω κάποια υπόθεσή μου, χρησιμοποιώ παράτυπες ή πλάγιες ενέργειες: «απ' τη στιγμή που ο ένας μ' έστελνε στον άλλον, έβαλα κι εγώ τα μεγάλα μέσα κι άρχισα να λαδώνω για να τελειώσει η δουλειά μου». **β.** ενεργώ αυταρχικά, ενεργώ με σκληρότητα για να πετύχω κάτι, ιδίως για να πείσω ή να συνεντίσω κάποιον: «αφού δεν έπαιρνε με το καλό, έβαλα κι εγώ σ' ενέργεια τα μεγάλα μέσα και μετά από δυο τρία βρομόξυλα που του 'ριξα ξαναπήγε στη δουλειά του».

- **βάζω το μέσο**, διαθέτω προς χρήση, προς εκμετάλλευση το μεταφορικό μέσο που έχω στη διάθεσή μου, στην κατοχή μου: «βάζω το μέσο, βάζεις τη βενζίνη να πάμε στην Αθήνα;».

- **διά μέσου**, μέσα από, ανάμεσα από: «η πορεία μας διά μέσου του δάσους θα μας μείνει αξέχαστη».

- **έχω μέσο**, **α.** διαθέτω γνωριμία που τη χρησιμοποιώ κάθε φορά που επείγομαι να πραγματοποιήσω κάποιο σκοπό μου ή να διεκπεραιώσω κάποια υπόθεσή μου: «αν σήμερα δεν έχεις μέσο δεν προχωρούν οι δουλειές σου || όποιος έχει μέσο, περνάει μια χαρά στο στρατό». Συνών. **έχω βύσμα / έχω γλείψιμο / έχω δόντι**. **β.** διαθέτω κάποιο μεταφορικό όχημα, ιδίως αυτοκίνητο: «έχεις μέσο για να πάμε μια βόλτα στη θάλασσα;»· βλ. και φρ. **έχω τα μέσα**.

- **έχω τα μέσα**, **α.** διαθέτω ισχυρούς υποστηρικτές για να πετύχω κάποιο σκοπό μου ή για να διεκπεραιώσω κάποια υπόθεσή μου: «όλες τις δουλειές τις τελειώνει στο άψε σβήσε, γιατί έχει τα μέσα». **β.** διαθέτω τα απαραίτητα χρήματα: «αφού έχει τα μέσα, δε βλέπω το λόγο γιατί να μην κάνει ταξίδια». **γ.** έχω τα απαραίτητα υλικά για να φτιάξω κάτι: «τώρα που έχω τα μέσα, μπορώ ν' αρχίσω να χτίζω». (Λαϊκό τραγούδι: *ο πλάστης, όπου είχε και τα μέσα, με τη γυναίκα είχε μια μέρα παιδευτεί· εγώ, ο δόλιος, πώς θέλ' να τα βγάλω πέρα, που είμαι ένας μικρός πάνω στη γη*).·

- **έχω το μέσο**, έχω τον τρόπο: «με ό,τι καταπιάνεται αυτός ο άνθρωπος, έχει το μέσο να το φέρνει πάντα σε πέρας».

- **με κάθε μέσο**, χρησιμοποιώντας όλες τις μεθόδους, όλους τους τρόπους θεμιτούς ή αθέμιτους: «θα προσπαθήσω με κάθε μέσο να βολέψω το γιο σου στο δημόσιο».

- **με πλάγια μέσα**, λέγεται για ενέργεια που δεν ακολουθεί τη θεμιτή ή νόμιμη διαδικασία: «όπως έγινε αυτό το κράτος, μόνο με πλάγια μέσα μπορεί κανείς να τελειώνει γρήγορα τη δουλειά του».

- **ο σκοπός αγιάζει τα μέσα**, βλ. λ. σκοπός.

- **τα μέσα μαζικής ενημέρωσης** (*M. M. E.*), το ραδιόφωνο, ο Τύπος και η τηλεόραση: «σπουδαίο ρόλο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης παίζουν σήμερα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης».